

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio I. De unitate Vniversalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

in illis est, sine sui multiplicatione imò etiam si poneretur in pluribus subiectis, eo modo, quo ponitur Essentia divina in Personis, id est cum identificatione, nec dum esset Universale. Ratio, quia nec Deitas est Universale.

INFERES III. *Quare Aqua v.g. una, in se habens plures partes, in quibus salvatur ratio aquæ, respectu illarum merè partium, non sit universale.* Quia scilicet non multiplicatur illud totum, in illis partibus, sed ex illis tantum constituitur.

PRÆMITTO IV. *Nullum universale dari separatum à singularibus seu non dari Ideas Platonicas.* Ratio. Quia quidquid in se est, singulare est, omne enim Ens, aut est productum, aut improductum, si improductum, ergò singulare, hoc est Deus, si productum, ergò etiam singulare, quia respondet determinatæ actioni. Deinde, quia si universale essent Ideæ, ex eo essent, quia deberent esse utiles ad prædicandum de singularibus, & ad causandum singularia, sed ad hoc non sunt utiles. Non ad primum, quia cum sint extra singularia, non affirmari de illis, sed negari deberent, distincta enim, de se affirmari non possunt; non ad secundum sunt utiles, quia deberent esse unitæ agentibus, adeoq; toto mundo, & extra mundum sparsæ, ubicunque agentia esse possunt. Nec sufficit, quod uniantur Intellectui agentis quia jam non esset opus, existere illa extra singularia, sed tantum uniri intellectui, concessio autem, quod uniantur intellectui per modum Ideæ, quomodo Ideæ causabunt generationem, cum generans in similitudinem naturæ, non Ideæ gignat. Quomodo item causabunt effectus, procedentes à principiis intellectum non habentibus, adeoque Ideatum non attractivis. Rursus universalia sunt essentia rerum, si essentia rerum, ergò ab illis inseparabiles. Deinde si universalia sunt ideæ, ergò idea v.g. hominis sunt Petrus, Paulus, hoc non potest dici, quia si idea, sunt Petrus & Paulus, tunc identificantur sibi Petrus & Paulus, vel non identificantur? si identificantur, ergò non sunt Petrus & Paulus, sicut idem Petrus sibi identificatus, non est plura; si non identificantur, ergò sunt singularia, ergò illud universale, & est universale ut supponitur, & non universale, quia singularia.

DICES I. Universalia debent esse incorruptibilia ac immutabilia, ergò in singularibus esse non possunt, quia in illis quidquid est mutabile est.

RESPONDETUR. Quidquid est in singularibus, est mutabile quoad existentiam, non tamen quoad essentiam.

DICES II. Genita debent esse similia generanti, ergò extra illa debet dari similitudo, vel idealis causa, cui sint similia, & ita plures imagines, quando sunt similes, debet dari extra illas, saltem idea, cui assimilantur.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam. Nam genita debent esse similia generanti in na-

tura, quæ natura non est extra generantem; secus imagines materiales, quæ non debent esse similes in natura.

DICES III. Plures visiones & intellectiones similes, requirunt Objectum extra se existens, cui assimilantur, ergò & plures naturæ similes, requirunt objectum extra se existens.

RESPONDETUR. Quod ad intellectiones attinet de illis falsum est Antecedens, quia intellectio potest se ipsam intelligere, & tamen non potest esse extra se ipsam. Visio, non titulo ut sit similis requirit objectum, extra se existens, sed ex conditione sui modi agendi, à posteriori nobis cogniti, hinc quamvis visio qualis modo datur, per impossibile una non nisi posset esse, adhuc visio præsens requireret objectum distans, quod si id non deposcit titulo similitudinis visio, poterunt esse individua similia sine ideis.

PRÆMITTO V. *Naturæ universales, non esse solas voces, aut conceptus.*

RATIO, quia quando fiunt prædicationes, non ipsæ voces aut conceptus prædicantur, quomodo enim verificaretur particula, *est*, sed potius verificaretur particula *dico*, & particula *concupio*.

PRÆMITTO VI. *Naturæ universales esse realiter divisas in particularibus.*

RATIO. Tum quia, si non divideretur realiter natura humana in singularibus, sequeretur unum tantum esse hominem, quia & Deus est unus, ex eo quod non multiplicetur Deitas in personis. Tum quia daretur in humanis mysterium Trinitatis, scilicet natura una realiter, in distinctis realiter personis. Tum quia Natura humana Petri, est idem realiter, cum hæceitate Petri, sed natura humana Pauli, non est idem realiter, cum hæceitate Petri, ergò natura humana Pauli, non est idem realiter, cum natura humana Petri.

PRÆMITTO VII. *Quod natura diversa realiter, habeant aliqua prædicata propria, & alteri non convenientia, aliqua convenientia, illa prior ratio vocatur differentia numerica, hæceitas, posterior ratio vocatur gradus Metaphysicus, ratio communis, prædicatum universale.* His præmissis, sit

Q U Æ S T I O I.

De Unitate Universalis.

UNITAS est idem quod Indivisio, quæ ipsa Unitas, alia est quæ appellatur hæceitas, unitas numeralis, individuatio, &c. vi cuius habetur, ut res non possit dividi, in aliam realiter. Alia Unitas appellatio Formalis (licet hæc diversimodè sumi possit) minor numerali, ratio per quam unum individuum cum alio individuo, aut una species cum alia, convenit, vocatur minor numerali, quia trahit secum aliquam multipliciter, nempe convenientiam plurimum,

rium, quod non convenit unitati numerali, de hac in presenti disputabitur, in quantum illa debita est universali.

DIFFICULTAS I.

*An habeat natura à parte rei actum Unitatem or-
tam ex Indivisione Unitatis Formalis?*

Dicunt aliqui Scotistæ, quod Natura humana, dividatur à parte rei Individuis, unitatem tamen formalem, seu unitatem, speciei humane competentem, non dividi.

DICENDUM est. *Unitatem formalem Naturam dividi à parte rei.* Ita Suar. d. 6. Metaphys. l. r.

PROBARI potest I. Natura Petri est idem simpliciter, cum hæcceitate Petri, Atqui natura Pauli non est idem simpliciter, cum hæcceitate Petri. Ergo natura humana Pauli, non est idem simpliciter cum Natura Petri.

RESPONDERI posset. Naturam Petri non esse idem simpliciter cum natura Pauli, id est non esse idem realiter, sed est adhuc una formaliter.

PROBARI potest II. Natura humana ut sit Universalis, debet ita existere in suis singularibus, ut per hanc sui in illis existentiam, constitutatur homo, & homo, sed nisi esset diversa simpliciter, non constitueretur homo & homo, ad eum modum, quo natura divina, non constituit Deum, & Deum, quia non dividitur in personis.

RESPONDERI posset. Constituendum hominem, & hominem, quia natura dividitur realiter, sed non est necesse, dividi Unitatem formalem, unde in divinis natura non constituit Deum & Deum, quia non dividitur realiter.

PROBARI posset III. Quidquid à parte rei existit singulare est, illa Unitas formalis existit à parte rei, ergo est singularis adeoque divisa.

RESPONDERI potest. Quicquid in se existit singulare est, non verò quod existit in alio, unitas autem formalis, existit in singularibus.

PROBARI potest IV. Quia nisi illa unitas formalis esset divisa, quomodo unus homo sine alio viveret, siquidem uterque naturam formaliter indivisam haberet, imò Antichristus, jam esset in cælo, quia natura ejus est una formaliter, cum natura S. Petri, qui est in cælo, & S. Petrus esset in inferno, quia est ibi Judas, uterque verò habet unam naturam formaliter. Eundem medium terminum sic proponit Maurus Q. 28. si dicatur natura humana secundum se, esse indistincta in Petro & Paulo. Ergo ponitur in creatis mysterium Trinitatis, quia etiam una natura divina datur in pluribus divinis personis. Imò asseritur aliquid mirabilius, nam una natura divina est in tribus personis quæ non sunt separata loco, cum tamen homines sint ita separati.

RESPONDETUR. Si diceretur illa natura esse indistincta realiter & non divisa realiter, seque-

retur mysterium Trinitatis, aut aliquid illo mirabilius, secus si dicatur divisa & distincta realiter, una tamen formaliter, & si distinguantur ipsæ naturæ, quamvis sint idem formaliter.

Hæ Probationes evincunt Naturam Humanam, esse divisam realiter in Individuis, quod dictum in Præm. 7. Quod atinet ad unitatem formalem.

PROBATUR hæc conclusio. Natura humana in Petro est divisa realiter, ergo & unitas formalis naturæ humanæ, est divisa realiter; Consequentia probatur. Quando aliqua sunt idem realiter, si unum illorum dividatur realiter, & ipsum debet dividi, hoc ipso enim non essent idem realiter, sed natura humana, & unitas illius formalis, sunt idem realiter, ad eum modum quo unum transcendentalis, est idem realiter cum Ente, neque est ulla necessitas, hæc distinguendi realiter. Ergo si natura est multiplicata realiter, multiplicabitur realiter etiam unitas formalis. Neque est recurrere ad divina, ubi multiplicata persona, non multiplicatur realiter natura, quia in divinis est distinctio virtualis in ordine ad prædicata Physica, quæ non datur in Creatis.

CONFIRMATUR. Si unitas formalis non esset divisa in Petro & Paulo, Petrus & Paulus, non essent unum formaliter, & tamen hanc unitatem adstruunt Scotistæ. Sequela probatur, quia si natura humana non esset in illis divisa realiter, non essent illi homines. Ergo etiam, si non esset in illis divisa realiter unitas formalis, non essent unum formaliter.

OBJICITUR I. Natura humana in Petro & Paulo est solum divisa individualiter, non autem formaliter. Ergo datur à Parte rei unitas universalis, stans in indivisione unitatis formalis.

RESPONDETUR. Naturam humanam, hoc sensu non esse in Individuis divisam formaliter, quia individua, non differunt secundum prædicata specifica, sed non hoc sensu, quasi ipsa prædicata specifica, non sint in individuis divisa, ac multiplicata realiter.

OBJICITUR II. Natura humana in pluribus existens, de se, ac positivè est Ens, ergo de se & positivè, est una; Sed non est una unitate individuali, aliàs non esset communicabilis inferioribus, individua enim non communicantur inferioribus. Ergo est una unitate formali.

RESPONDETUR. Naturam humanam in pluribus existentem, non esse Ens, sed entia, nec naturam, sed naturas individuales, consequenter & unitas illius multiplicata est.

OBJICITUR III. Natura humana, & equina v. g. ex se, seclusis omnibus individuantibus principiis, sunt distincta realiter, & essentialiter. Ergo unaquæque earum, est una formaliter.

RESPONDETUR. Unamquamque earum, esse unam formaliter, sed unitate in se multiplicata.

Objic-

OBJICITUR IV. Natura humana v.g. est communis, ergo & unitas illius est communis, ergo non est necesse illam multiplicari.

RESPONDETUR. Sicut natura humana, quamvis sit communis, multiplicatur realiter, ita multiplicari debet & unitas formalis, cum ipsa illa communitas, perficiatur ipsa multiplicatione unitatis formalis.

OBJICITUR V. Si unitas formalis dividetur, & multiplicaretur, aut multiplicaretur in plures unitates formales, & hoc non, quia de ratione eius est, ut sit formaliter indivisa, & in hoc consistit eius unitas, aut multiplicaretur in plures unitates individuales, & sic non dividitur unitas formalis ut sic, sed potius communicatur multis.

RESPONDETUR. Multiplicari unitatem formalem, in plures unitates formales, naturæ autem v.g. humanæ, competit, ut in inferioribus sit formaliter indivisa, in hoc tantum sensu, quod illius inferiora, non sint specie distincta, non autem ut excludat sui multiplicationem realem. Quamquam potest etiam dici multiplicari unitatem formalem, in plures unitates formales, communicariq; illam, titulo multiplicationis realis, unde natura illa est communis, non ita sicut est commune hypocauftum, quod non multiplicatur respectu eorum, quibus est commune, sed est commune multis, sicut habitus religiosus, communis omnibus, multiplicatur in singulis.

INSTABIS. Quod est unum multiplicari non potest, unitas formalis est una, ergo multiplicari non potest. Item, unitas non includit plura, ergo nec potest dividi in plura.

RESPONDETUR. Unum per convenientiam, posse multiplicari, includereq; plura; licet unum per divisionem, seu unum individuale, multiplicari non possit.

OBJICITUR VI. Si unitas formalis multiplicaretur, non esset condistincta ab unitatibus individualibus.

RESPONDETUR. Has duas unitates non esse realiter distinctas, adeoque unā multiplicatā, multiplicari & aliam; sed distinguuntur conceptu, quia unitas formalis, ex proprio conceptu, dicit indivisionem in prædicatis specificis. Individualis dicit indivisionem in ipsa realitate hæccitatis.

OBJICITUR VII. Natura de se indivisa, & una formaliter, est ubique indivisa, sed natura universalis de se est indivisa, & una formaliter, ergo natura universalis est ubique indivisa. Ergo & in individuis. Minor probatur. Natura humana de se, non habet divisionem, aliās ubique illam haberet. Ergo de se est indivisa.

RESPONDETUR. Naturam de se, hoc est Metaphysicè spectatam, adeoque prout illud de se, subest nostris conceptibus, esse indivisam, & unam formaliter; non autem de se, prout est à parte rei, & prout illud de se, spectatur independentè à nostris conceptibus.

INSTABIS. Ex propositione negativa, de prædicato finito, bene potest inferri propositio affirmativa, de prædicato infinito, ut homo non est albus, ergo homo est non albus, ergo etiam ex ista propositione, unitas formalis de se, non est indivisibilis, bene inferretur, ergo de se est non divisibilis, ergo dividi realiter non poterit.

RESPONDETUR. Bonam esse illationem, si termini eodem modo in Antecedenti & consequenti sumantur, hic autem, non eodem modo sumuntur, quia Ly de se, in Antecedenti importat solam non exigentiam divisionis, adeoque importando indifferentiam ad dividi realiter, in consequenti autem importatur exigentia, ut nullo modo dividi possit.

DIFFICULTAS II.

An habeatur à parte rei Unitas, orta ex statu Præcisionis?

Auctores aliqui ex Fonseca 5. Metaphys. c. 28. q. 3. §. 2. ut ponant universalem unitatem à parte rei, recurrunt ad statum Essentiæ, quem appellant, statum solitudinis, indifferentiæ, antecessionis, secundum quem natura, præcedit sui contractionem, multiplicationemq; in individuis, & ratione huiusmodi antecessionis, volunt illi convenire, unitatem universalem, quæ tamen unitas non descendat cum ea, ad statum contractionis, vocatur hic idem status & unitas orta ex illo, unitas præcisionis, quia convenit naturæ præcise à singularibus.

DICENDUM est. *Naturam non habere unitatem, Universalem, ortam ex statu præcisionis, quæ sit nemine cogitante.*

PROBATUR I. Præcisiones à singularibus nature, quæ spectetur secundum sola essentialia, non dantur nemine cogitante actu, sunt enim præcisiones illæ actus nostri intellectus, ergo nec unitas orta ex illo statu præcisionis, datur nemine cogitante actu.

PROBATUR II. Quia hæc unitas præcisionis, vel est realis, vel intentionalis, si realis, ergo multiplicatur & dividitur, unā cum hæccitatibus; si intentionalis, ergo non est nemine cogitante sicut & ipsæ intentiones nostræ.

PROBATUR III. Illa unitas vel ita sequitur naturam humanam v.g. sicut rationalitas, vel alio modo, si sequitur ut rationalitas, ergo non est necesse illam quarere, ex statu præcisionis sicut nec ex præcisione habetur, quod homo sit rationalis, si alio modo, ostende quo, ita ut appareat, quod ille status & unitas, non sit ex opere intellectus, cum non sit modus distinguendi illam ab intentionalibus.

OBJICITUR I. Natura humana, non solum quatenus abstracta, sed etiam quatenus præcindit à dif-

à differentiis individualibus, estq; naturæ ordine, prior illis, habet unitatem quandam, non est enim plures, sed una natura. Ergo datur in statu præcisionis universalis naturæ Unitas.

RESPONDETUR. Negando hoc ipsum quod est esse naturam, quatenus præcisam, haberi nemine cogitante.

OBJICITUR II. Natura in statu præcisionis est Ens, & una definitione definibilis, ergo est una.

RESPONDETUR. Naturam in statu præcisionis esse Ens, sed non esse ens nemine cogitante.

OBJICITUR III. Natura non potest esse una per denominationem extrinsecam, scilicet quia per unum numero conceptum representatur, conceptus enim potius habet unitatem ab objecto, quam è converso, & sicut natura, multiplex conceptu representata, pro multiplicitate conceptuum non multiplicatur, ita nec unitate conceptus una redditur. Ergo talis unitas, conveniet naturæ ex se, non per intellectum.

RESPONDETUR. Naturam non posse esse unam, ratione unius numero conceptus, tanquam propter formam, unitatem tribuentem, posse tamen acquirere unitatem, ratione unius conceptus, tanquam alicujus prærequisiti ad eandem, de quo infra. Quod attinet ad propositionem illam, conceptus potius habet unitatem ab objecto, de illa sic posset discursu, quod sint aliqua objecta, quæ intellectus præsupponit, ut dum cognoscit Deum, alia objecta non præsupponit sed facit, in priori eventu objecta possunt tribuere, unitatem notitiæ, sed in posteriori eventu, sicut esse, ita & unitatem accipiunt actu Objecta à conceptu, licet Unitatem fundamentalem de se habeant.

DIFFICULTAS III.

An habeatur à parte rei Unitas negativa universalis?

Distinguebat Cajet. Unitatem universalem in positivam, & negativam. Nomine positivæ, accipiebat unitatem, quæ competat naturæ, ita ut sit indeterminata ad plura individua per separationem, & abstractionem, à differentiis individualibus, involvendo proximam potentiam ad prædicari de illis, nomine autem unitatis negativæ, intelligebat unitatem, quam habet natura ex eo præcisè, quod non sit singularis. Dicit ergo Cajet. quod non habeatur in natura, unitas positiva universalis, quæ sit à parte rei, haberi tamen unitatem negativam.

DICENDUM est. Non dari unitatem negativam universalem à parte rei.

PROBATUR I. ex Arr. & Ovied. Hæc unitas negativa, non convenit realiter hæccitati. Ergo non datur nemine cogitante. Antecedens probatur, quia unitas hæc negativa, dicit non esse singularis, hæccitas autem, dicit esse singularis. Consequentia probatur. Quod convenit realiter

hæccitati, quæ est nemine cogitante, debet etiam convenire realiter iis, quæ sunt idem realiter cum hæccitate.

PROBATUR II. Quia si unitas illa negativa, non est apta prædicari de multis, quomodo erit unitas universalis.

PROBATUR III. Quia hæc sententia coincidit cum Scotistica, admittit enim formalitates, nemine cogitante condistinctas, intra unam eandemq; Physicam Entitatem, condistinguit enim illam nemine cogitante à singularitate, admittit enim nemine cogitante singularitatem, quia admittit individuationes, & admittit nemine cogitante, intra eandem entitatem realem non singularitatem, idq; nemine cogitante, quia admittit, unitatem negativam, nemine cogitante, quæ non est singularis.

OBJICITUR I. De conceptu quidditativo naturæ, non est singularitas, ergo ante operationem intellectus, convenit naturæ unitas negativa, seu non esse singularem.

RESPONDETUR. De conceptu naturæ, spectatæ prout substat nostris intentionibus & metaphysicè, non est singularitas, est tamen de conceptu naturæ, prout est à parte rei, à parte enim rei, nihil sunt nisi singularia.

OBJICITUR II. Natura quæ est in Petro quatenus est ex se, non est incommunicabilis, alias non posset, sine incommunicabilitate cognosci, ergo de se non est singularis, ergo habet unitatem negativam.

RESPONDETUR. Natura, quæ est in Petro, quatenus ex se metaphysicè spectata, non est incommunicabilis, secus si spectetur prout est à parte rei, hinc natura Petri, in quantum acquirit statum intentionalem, non est ex se incommunicabilis, quamvis independentem ab hoc statu, sit incommunicabilis, consequenter si spectetur natura, quæ est in Petro adæquate, non potest sine incommunicabilitate cognosci.

OBJICITUR III. Creatura debet habere prædicata opposita Creatori, Creatoris autem natura, dicit prædicatum singularis, ergo Creatura debet dicere negationem singularis. Ergo habet unitatem negativam.

RESPONDETUR. Non omnia prædicata opposita, prædicatis Creatoris, debet dicere Creatura, alias non deberet esse Ens; sed id verificatur de solis prædicatis divinis differentialibus, qualis non est singularitas, aut si est, est talis, quæ fundamentum non præbeat, quod multiplicari illi conveniat, per sibi simile, singularitas enim divina, non dat fundamentum, quod multiplicari possit in similibus numero Diis, convenit autem multiplicari naturæ creatæ.

DIFFICULTAS IV.

De Unitate universali, & Convenientie.

Nomine unitatis convenientiæ intelligitur similitudo, in eadem natura sive specifica, qua-

qualis est inter Petrum & Paulum, siue generica, ut cum in ratione Animalis conveniunt Petrus & Bucephalus; Nomine autem Unitatis formalis, venit unitas, vi cuius v.g. Petrus non hoc tantum habet, ne possit dividi in Paulum, quod formaliter habetur ab hæcitate, sed etiam, quod non possit dividi in aliam essentiam, v.g. quod Petrus non possit dividi in essentiam Leonis, & hæc appellatur unitas formalis. De his Unitatibus duo quærenda veniunt. 1. an illæ dentur à parte rei. 2. an sufficiant ad universale constituendum.

Punctum Difficultatis 1.

Danturne à parte rei, Unitas Conventientie, & Unitas formalis?

DICENDUM est 1. *Dari actu nemine cogitante unitatem conventientie.*

PROBATUR 1. Vel nemine cogitante actu differunt specie Petrus & Paulus, vel actu nemine cogitante non differunt specie, si nemine cogitante actu Petrus & Paulus differunt specie, ergo nemine cogitante, vel alteruter, vel uterque non est homo; si enim uterque eandem speciem haberent, non differrent specie, ergo nemine cogitante conveniunt specie, hæc enim pro præfenti idem valent.

PROBARI 2. solet. Fundamentum Relationum realium, debet esse nemine cogitante, sicut & ipsæ relationes reales debent esse nemine cogitante, hoc ipso enim non essent reales; sed unitas conventientie, similitudinis, communicationisq; in natura, est fundamentum Relationum realium: Ergo est nemine cogitante dicta unitas. Major probatur. Fundamentum Relationum realium in ratione v.g. Hominis, non potest esse Unitas individualis, secundum quod individualis est, ergo fundamentum hoc debet esse Unitas conventientie. Antecedens probatur. Id quod facit ultimo differre, & non facit plura convenire, non potest esse fundamentum Relationum realium in natura v.g. ideo enim aliqua dicuntur eadem, quia conveniunt, non quia differunt; sed Unitas individualis, qua individualis, facit ultimò differre, hoc ipso non esset differentia ultima, ergo non potest esse fundamentum dictarum relationum.

PROBATUR 3. Nemine cogitante verum est, quod Petrus sit individuum humanum, quia nemine cogitante est, quod est, esse enim, est independentens à conceptibus, quod ipsum verificatur etiam de Paulo, ergo illi dicunt inter se unitatem conventientie, quia sicut similia & conventientia in albedine sunt, quia hoc album, & illud album est; ita conventientia in natura humana non aliud est, quam quia hoc individuum Hominis, & illud individuum ejusdem est.

OBJICITUR 1. Inexplicabile est quid sit ista Unio conventientie.

RESPONDETUR. In re nihil aliud esse, nisi individua plura, ex modo autem concipiendi, Conventientia, est, quasi forma, faciens illa convenire, seu similia esse in natura.

OBJICITUR 2. Ista unitas conventientie, nihil dicit ultra unitatem individualementem. Ergo si unitas individualis non est fundamentum relationum realium, nec Unitas individualis erit.

RESPONDETUR. In re à duabus unitatibus v.g. individualibus, non distingui unitatem conventientie, eorundem individuorum. Cæterum Unitas individuationis, non qua individualis est, est formaliter unitas conventientie, quæ enim individualis est, dicit solam rationem differendi, sed unitas individualis, in quantum est talis ac alia unitas individualis, est unitas conventientie.

OBJICITUR 3. Unitas fundatur in Ente, ergo & unitas conventientie fundabitur in Ente.

RESPONDETUR. Fundari unitatem conventientie in hoc Ente, quod individua dicant similia prædicata essentialia, vel in genere, vel in specie.

DICENDUM 2. *Dari nemine cogitante in unoquoque individuo Unitatem formalem.*

PROBATUR 1. Ubi est negatio divisionis formalis, ibi est unitas formalis, sed in unoquoque individuo datur negatio divisionis formalis, ergo in unoquoque individuo datur unitas formalis. Major constat definitione unius, unum enim idem est, quod & indivisum, ergo indivisum formaliter, erit unum formaliter. Minor probatur. In quo non dantur rationes & principia divisa, essentialiter, in eo est negatio divisionis essentialiter, alias sine suis principiis daretur divisio. Sed in unoquoque individuo non dantur rationes & principia divisa essentialiter; quia principia divisa essentialiter, sunt differentie essentielles & specificæ, quæ in nullo individuo, plures dantur.

PROBATUR 2. Datur in unoquoque individuo hominis natura generica, & natura specifica, v.g. datur ratio animalis & ratio hominis, ergo datur etiam in unoquoque individuo unitas formalis animalis, & unitas formalis hominis, quia unitas formalis animalis, & unitas formalis hominis, non sunt quid distinctum re.

PROBATUR 3. Quot sunt negationes divisibilitatis in individuo, tot sunt unitates in individuo, sed præter negationem divisibilitatis in plura entitativè, est etiam negatio divisibilitatis in plura essentialiter, ergo etiam est in individuis unitas essentialis, ergo & unitas formalis.

COLLIGES. Tres admitti debere unitates nemine cogitante. Unam individualementem, vicus non potest dividi natura in aliud individuum simile in specie, admitti item debere unitatem

† Gg

for-

formalem, quæ est indivisio prædicatorum essentialium, vi cuius non potest dividi v.g. Petrus in individuum Leonis; Denique tertiam unitatem admitti debere relativam, quæ est unitas convenientiæ.

Punctum Difficultatis 2.

An Prædictæ Unitates sint sufficientes ad universalem formaliter?

DICENDUM est 1. *Non esse sufficientem Unitatem Formalem explicatam, ad constituendum universale.*

PROBATUR 1. ex Suar. d. 6. Metaph. sect. 3. Unitas universalis ut universalis est, debet esse talis, ut sit illi propria, & rei singulari, quæ singularis est, convenire non possit, sed unitas formalis, est unitas, quæ rei singulari ut singularis est convenire potest, ergo unitas formalis non est unitas universalis. Major probatur. Ratio constitutiva differentialiter universalis, ut universale est, convenire non potest rei singulari, ut est singularis, hoc ipso enim non esset ratio differentialiter constitutiva, jam autem ratio universalis, formaliter constituitur unitate. Minor principalis probatur. Quia etiam rei singulari, ut singularis est, convenit, non posse dividi in alia essentialiter prædicata, convenit enim Petro non tantum non dividi in Paulum, sed nec posse dividi in Leonem.

PROBATUR 2. Unitas formalis multiplicatur in individuis pro illorum multiplicatione, ut probatur supra. Unitas universalis non multiplicatur in individuis. Ergo unitas formalis, non est unitas universalis. Minor probatur. Quia si unitas universalis quæ universalis, multiplicarentur in individuis ipsa universalis, multiplicatis enim rationibus rem aliquam constituentibus, & ipsa res multiplicatur, jam autem, ab unitate universalis, constituitur universale, & qui concedit hanc unitatem à parte rei, concedit etiam aptitudinem universalem.

PROBATUR 3. Potest alicui enti competere, unitas formalis, & tamen illa unitas formalis, exigit non esse universalis: Ergo unitas formalis, & unitas universalis non sunt idem. Antecedens probatur. Deus habet unitatem formalem. Angelus item, si est inmultiplicabilis numero, nam convenit illis negatio divisibilitatis, secundum prædicata Essentialia, & tamen non est universalis illa unitas, siquidem in plura inferiora non multiplicabilis.

RESPONDERI posset 1. Quod dicta unitas sit insufficiens, ad universale Logicum, licet sit sufficiens, ad universale Metaphysicum.

CONTRA. Quia argumenta allata probant, etiam ad universale Metaphysicum, non sufficere dictam unitatem.

RESPONDERI potest 2. Unitatem formalem, non quamcunque requiri, sed conjunctam aptitudini ad essendum in multis, hæc autem non convenit singulari, quæ singulare, &c.

CONTRA 1. est. Quæro, habetne aliquod prædicatum ista unitas formalis, per quod universalisetur, idque independentem ab ipsa aptitudine ad inessendum multis, vel non habet? si non habet, ergo sola aptitudo, est ratio universalis formaliter, quod esse non potest, cum universale definiatur, non solum per aptum inesse multis, sed etiam per unum. Quod si habet aliquem suum conceptum, ipsa unitas, independentem ab aptitudine, tunc quæro: conceptus iste independentem ab aptitudine, vel potest convenire singularibus, vel non potest? si potest, redeunt argumenta facta, si non potest, ostende quisnam ille sit? indubieque poterit inferri, quod ille non detur à parte rei, ergo ulterius immerito recurristi in responsione ad aptitudinem, tanquam ad universalisativum unitatis. Ergo ulterius duas unitates formales in Petro assignas, quod & novum est, & sequitur duas esse essentias in homine, quia duas unitates formales, quæ erunt duæ negationes divisionis in prædicata essentialia, quæ negationes, idem sunt cum duabus essentis.

CONTRA 2. Si unitas formalis, esset unitas universalis, & esset universalis ut supponitur, & non esset, quia unitas formalis universalis, debet esse conjuncta aptitudini ad inessendum multis, sed unitas formalis non est talis, indistincta enim ab hæcitate Petri, quæ non dicit aptitudinem ad esse in multis.

CONTRA 3. Unitas ista formalis, non est distincta nemine cogitante actu, ab unitate individuali, ut suppono ex materia de distinctionibus. Subsumo. Sed unitas individualis non est unitas universalis, ergo nec unitas formalis, erit unitas universalis. Et certè, si unitas formalis condistincta esset actu nemine cogitante ab unitate individuali, individuum illud prout condistinctum ab unitate formali, vel esset individuum hominis, vel non esset, si non est individuum hominis, ergo nec est hæcitas hominis, adeoque non est, quod est, nam hic queritur de hæcitate hominis; si autem unitas individualis, prout condistincta unitati formali, est individuum hominis, ergo prout condistincta, dicit essentialia prædicata: Ergo & negationem non esse hominis, ergo & negationem divisionis in id, quod non est homo, adeoque adhuc prout condistincta individualis unitas, dicit unitatem formalem.

DICENDUM est 2. *Unitatem convenientiam, non esse unitatem universalem formaliter.* Ita Suar. &c.

Pro-

PROBATUR 1. Singularia convenientia & similia in natura, non constituunt universale formaliter, ergo nec unitas convenientiæ, nam hæc in re & nemine cogitante, non sunt actu distincta, præcipue apud illos, qui unum non distinguunt actu, à re una. Antecedens probatur. Universale debet esse unum, aptum inesse multis, sed singularia convenientia & similia in natura, non sunt unum aptum inesse multis, ergo singularia, non sunt universale formaliter. Minor probatur. Quia quod debet esse unum, aptum inesse multis, debet esse ratio, quam participant multa, non verò ipsa participantia, jam autem singularia, non sunt ratio quæ participatur.

Idem medius terminus sic proponitur. Si nomine universalis intelligas non aliud, quam plura convenientia in natura, indubiè sic sumptum universale datur à parte rei. Sed quæro, vel vis retinere definitionem communem universalis, vel non vis? si non vis; extra statum questionis disputas; si vis, ergo universale non debet esse formaliter plura similia in natura, nam unum aptum inesse multa & plura similia in natura, non sunt idem formaliter, nam negatio divisionis, cum esse divisionis, non sunt idem, plura autem sunt esse divisionis, & unum negatio divisionis. Et certè plura adeoque apta esse multa, & unum aptum inesse multis, non sunt idem formaliter, vel ex oppositione ipsius Ly plura cum Ly unum. Jam autem plura convenientia, seu habentia unitatem convenientiæ, sunt plura adeoque apta esse multa. Ergo plura dicentia unitatem convenientiæ, non sunt unum formaliter.

PROBARI 2. solet. Unitas universalis non debet esse passio pluralitatis, Unitas convenientiæ est passio pluralitatis, ergo unitas convenientiæ, non est unitas universalis. Minor probatur. Unitas sequens multipliciter, est unitas, quæ est passio pluralitatis, unitas convenientiæ, est unitas sequens multipliciter, quia est unitas relativa, seu ad aliud, adeoque necessariò involvens plura. Major principalis probatur. Tum quia unitas universalis, debet esse unitas naturæ non naturarum, & in definitione universalis, ponitur pro genere natura, non naturæ. Tum quia unitas universalis, debet esse unitas sine addito, sine addito enim ponitur in definitione, jam autem unitas, quæ est passio pluralitatis, est unitas cum addito. Tum quia si unitas universalis, esset passio pluralitatem sequens, esset unitas vel universalis Metaphysici tantum, vel Logici etiam; neutrum dici potest: Non primum; Quia si alia esset unitas universalis Metaphysici, nempe unitas involvens pluralitatem, alia unitas universalis Logici, erunt & ipsa universalis, distincta nemine cogitante actu, adeoque non idem erit Universale in Prædicando, quod est universale Metaphysicum, cum diversa habeant constitutiva, con-

sequenter non id prædicabitur quod est; non potest dici secundum, quia universale Logicum, excludit pluralitatem, de quo infra.

PROBATUR 3. Si unitas convenientiæ, esset unitas universalis formaliter, universale illud esset aggregatum ex pluribus, naturam similem participantibus, sed universale formaliter non est aggregatum ex pluribus similem naturam participantibus. Tum quia non est ita definitum ab Aristotele. Tum quia si nihil obstat, debet poni universale, cum sua passione, quod est prædicabilitas de singulis, sicut ponitur & aptitudo ad inessendum singulis, ut ita esse & dici, proportionentur. Jam autem si unitas convenientiæ, esset unitas universalis formaliter, non esset universale cum passione prædicabilitatis, siquidem plura, quæ involvit unitas convenientiæ, non possent dici de uno, sine falsificatione propositionum; & si esse aptum inesse multis, spectat ad universale formaliter, spectabit etiam, dici de multis. Tum quia, si universale est aggregatum, ex pluribus similem naturam participantibus, hoc ipso debet dari illis omnibus ratio communis, quæ participetur ab illis, quæ ratio cum non sit singularis formaliter, debet esse illa communis multis, quæ sita ratio formalis, universalis formaliter.

Addo, sicut formatur à nobis conceptus animalis rationalis, qui est conceptus, Metaphysicè definitivus hominis, de quo ipso si quærat, quid in re & Physicè sit, respondetur; quod sit corpus v.g. & hoc & illud, hæc & illa anima rationalis, ita ratio illa participata in pluribus similem naturam habentibus, quæ est ratio quædam Metaphysica, si quærat, quid in re & Physicè sit, non aliud erit, quàm & hoc & illud individuum. Universaliterq; quæcunq; rationes communes, & Metaphysicæ, in re & Physicæ sunt id, quod præbet fundamentum conceptus illius Metaphysici, & ratio communis.

DICENDUM est 3. *Unitatem ad universale sufficientem, esse indivisionem, in plura, sive numero, sive specie distincta, cum aptitudine ad inessendum multis.*

PROBATUR 1. Quia debet esse Unitas aliqua universalis, aliàs nec universale daretur: quæ unitas, cum non sit unitas præcisionis, unitas negativa, unitas formalis, aut convenientiæ, ergo debet esse unitas in conclusione expressa, nulla enim alia.

PROBATUR 2. Quia hæc sola indivisio, constituit universale, cum passione sua necessaria, hoc est prædicabilitate, si enim ita unum & indivisum prædicabitur, non prædicabitur aliquid, quod non inest subiecto.

PROBATUR 3. Quia sic definitur unitati, nihil deest, ad rationem unitatis universalis formalis.

Hæc Conclusio totam suam probationem sumit, ex refutatione alienarum sententiarum, &

† Gg 2 iis,

his, quæ infra dicentur. Hisq; verbis docetur à S. Thom. I. Metaph. L. I. *Non enim in diversis singularibus est aliqua natura una numero, sed intellectus apprehendit, ut unum id, in quo omnia inferiora conveniunt, & sic in apprehensione intellectus, species sit indivisibilis, quæ realiter est diversa in diversis individuis.*

INFERES. Hanc unitatem non esse à parte rei.

RATIO. Quia omnia quæ sunt à parte rei, sunt aut solo numero, aut specie divisa, ergo non dicunt indivisionem in plura. Porro unitas hæc universalis, in eo est dissimilis unitati individuali, quia hæc non solum dicit indivisionem, sed & ineptitudinem ad divisionem in plura; differet autem ab unitate formali, quia hæc reperitur in subjectis, quæ non exigunt, imò nec possunt multiplicari, ut vidimus supra.

Punctum Difficultatis 3.

Fundamenta Oppositorum.

OBJICITUR 1. Nulla unitas præter formalem, est unitas universalis, ergo ista est sufficiens ad constituendum universale. Antecedens probatur, quia nulla alia facit universale unum in multis, si enim aliqua alia id faceret, faceret vel illa, quæ solum est objective in intellectu, vel illa, quæ solum est subjective in intellectu, Neutra: non illa quæ est tantum objective in intellectu, quia hæc est ens rationis, neque illa quæ est subjective in intellectu, quia unitas hæc, est in actu intellectus, representans plura per modum unius, consequenter sicut ipse actus non est in multis, ita nec unitas ipsius, est in multis.

RESPONDETUR. Etiam permisso quòd illa unitas, quæ est subjective in intellectu, sit unitas formalis universalis, negabitur, quod hæc unitas, sit unitas in actu intellectus, representantis plura per modum unius, non enim tunc representantur per nos, etiam confuse plura. Deinde negatur, quod unitatis universalis nomine, veniat per nos unitas actus intellectus.

Hinc jam conformiter ad dicenda infra, negatur Antecedens cum suis probationibus. Neque enim unitas, quæ sit tantum objective in intellectu, neque unitas, quæ sit subjective in eodem facit naturam universalem unam, sed unitas & divisio inclusa in ipsa natura, licet non extra circumstantias nostræ abstractionis, quæ abstractio facit, ut unitas illa, quæ fundamentalis tantum, postea in actum, pro statu Metaphysico, deducatur.

INSTABIS. Si ista unitas est unitas ipsius naturæ, debet esse illi intrinseca, intrinseca esse non potest, quia abstractio non potest ullam rationem intrinsecam naturæ addere, nisi fictitiè.

RESPONDETUR. De intrinsecitate istius unitatis, infra agetur. Quantum ad præsens dici potest, abstractionem, quæ est cum fundamento in re, posse facere, ut natura aliquam rationem intrinsecam fundamentaliter, actu habeat vi abstractionis, quod fieri potest, sine ulla fictione; neque enim status Metaphysicus aut intentionalis, si procedat cum fundamento in re, est status fictitiis, licet fictitia esset hæc unitas, si haberetur sine fundamento in re. Quamvis autem nihil conceptus meus tribuere possit rebus, extra intentionalem statum habentibus, potest tamen aliquid tribuere rebus in intentionali statu. Et sicut oppositi unitatem universalis Logici, quam dicunt abstractione fieri, non dicunt esse fictitiæ, ita & in præsentem idem dicendum.

OBJICITUR 2. Illa sola unitas est sufficiens ad universale formaliter, per quam natura habet, ut sit actu in multis, sed per nullam aliam, habet natura, quòd sit una actu in multis, præter unitatem formalem vel convenientiæ. Ergo illæ sunt sufficientes ad universale formaliter. Major probatur, quia arbitrariè dicitur, naturam debere esse in multis, solâ aptitudine, præcipuè cum à parte rei per Aristotelem, debeat esse universale, nolebat enim ille formas rerum, esse extra multa, ut patet 1. Poster. tex. 26. & 7. Metaph. tex. 31. Minor etiam probatur, quia natura in statu abstractionis, est unum extra multa.

RESPONDETUR. Sufficere ad universale, ut sit natura una, non actu in multis, sed apta inesse multis, quia hoc ipso non esset una, si esset actu in multis; & si deberet esse actu in multis, esset universale non aliud, quam plura eandem naturam participantia, cujus oppositum probant argumenta. Aristoteles non plus voluit, quam quod non dentur universalis actu & realiter extra singularia existentia, quod voluit Plato, & à nobis non asseritur. Cæterum unitas illa universalis per nos, debet esse præter multa, non in hoc sensu, quasi debeat esse unitas, cum exclusionem capacitatis ad multa, sed in hoc sensu debet esse præter multa, id est non cum differentiis & hæc ceitatibus.

OBJICITUR 3. Sinatura universalis non deberet esse una in multis actu, sed una in multis aptitudine, non potest enim quidquam aptitudine esse tale, quale nequit esse actu. Atqui natura universalis, non potest esse una, cum multiplicitate actuali: Ergo nec aptitudine, esse una in multis.

RESPONDETUR. Diversas esse propositiones: Natura quæ est una, habet aptitudinem ad esse in multis, & alia est hæc propositio: Natura una cum unitate retinenda, habet aptitudinem ad inessendum multis, prior est vera, posterior falsa, unde quando dicitur universale est unum

unum aptum inesse multis, in priori sensu est accipiendum, consequenter ly una componi debet cum natura, non cum ly apta inesse multis, neque enim retenta unitate, est apta, poni in multis.

INSTABIS. Si unitas universalis esset unitas in multis aptitudine, ly in multis, construxisset Arist. cum ly aptum inesse, non verò cum ly unum, sed construxit cum ly unum, ut habetur 1. poster. tex. 25.

RESPONDETUR. Etiam sub illo ly unum in multis, subaudi aptum inesse.

ADDO. Si quis non aliam unitatem requireret ad universale, nisi eam, quæ etiam rei singulari, qua singularis est conveniret: Si item nullam aliam nisi unitatem convenientiæ, cum illo his est de solo nomine: an scilicet hoc sit vocandum universale? nam in re idem dicimus: dari scilicet unitatem convenientiæ. Et solum tale universale admisit Maffrius Scotista D. 4. N. 3. *Per universale in essendo &c. non intelligitur universale in Actu, sed Natura communis, qua possit esse fundamentum intentionis universalitatis, & ob suam communitatem præbeat occasionem intellectui, ut ipsam concipiat verè & positivè unam in multis.* Quid si id dixisset Maffrius, de distinctione Scotistica.

DIFFICULTAS V.

Proponitur tenenda sententia de Universalis.

POST Conclusionem, superius Punct. Diff. 2do traditam, constitit, quòd hæc unitas universalis non habeatur, nisi per Intellectum, discutiendum tamen, & in particulari impugandum venit. Quod non detur universale, hoc est natura communis, nemine cogitante condistincta à differentiis, & quidem, quod non detur universale Logicum nemine cogitante, consentiunt omnes, cum ad illud requirant vel actum intellectus confusum, vel comparativum vel abstrahentem objectivè. Imò Scotista Maffrius Disputatione 4. n. 18. hic, docet, solum universale in prædicando, esse propriè universale, consequenter inferri potest, nullum universale verum & proprium, haberi nemine cogitante. Tota Difficultas est, de universali Metaphysico, de quo

DICENDUM est. *Non dari actum à parte rei universale formaliter Metaphysicum, seu non dari Naturam communem, nemine cogitante condistinctam à differentiis, dixi non dari actum à parte rei universale formaliter, quia indubiè, datur à parte rei nemine cogitante actum, fundamentaliter acceptum universale, datur enim fundamentum sufficiens, concipiendi Naturam unam, aptam inesse multis; intellectus enim videndo sensatione nos convenire cum brutis, differre ab iisdem rationalitate, habet sufficiens fundamentum, concipiendi naturam secundum so-*

lam convenientiam, seu secundum solam animalitatem, adeoque faciendi universale generis, habet item fundamentum concipiendi naturam, secundum solam rationem, quæ differt à brutis, adeoque faciendi universale differentiæ. Tota ergo quæstio erit, de universali formaliter.

PROBARI solet 1. Conclusio ex 1. de Anima tex. 8. *Universale autem aut nihil, aut posterius, Anima*, ad quem locum commentatur Avicenna quòd Intellectus faciat in rebus universalitatem. Et 12. Metaph. conc. 8. idem inquit: *Universalis esse collecta ex particularibus, in intellectu, qui facit eam intentionem.* Responderi posset, Aristotelem loqui de universali Logico, quod non est nemine cogitante, addit enim Arist. *Similiter autem* (intellige posterius est anima) *si quid commune aliquid prædicetur.* Restaurari posset hoc argumentum, quia in eo solo statu natura est universalis formaliter, in quo est etiam prædicabilis, prædicabilitas enim est passio necessaria universalis; consequenter universalis actu, debet esse passio, prædicabilitas actu, sed secundum respondentem natura non nisi in statu abstractionis habet prædicabilitatem actu, ergo non nisi in eodem statu, habebit & universalitatem actu.

PROBAT 2. Arriaga. Implicat naturam aliquam à parte rei esse unam in se unitate rigorosa, & eandem esse multiplicem & divisam, in eadem ratione, sed hæc requiritur ad universale, ergo illud implicat à parte rei. Major inquit est evidens. Minor ab omnibus conceditur. Consequentia legitima.

RESPONDETUR. Minorem à multis negari, ut ab iis qui dicunt unitatem convenientiæ sufficere ad universale. Item ab iis, qui dicunt sufficere unitatem formalem, quam appellant Minorem numerali.

PROBATUR 3. Conclusio. Non datur à parte rei in individuis nemine cogitante actu natura, ab individuis & differentiis distincta, quæ sit per modum unius indivisi formaliter, ergo non datur universale à parte rei, hoc enim quod continet Antecedens venit nomine universalis, apud oppositos. Antecedens probatur. Quia & esset nemine cogitante actu, ista natura ab individuationibus & differentiis distincta, ut supponitur, & non esset nemine cogitante distincta, quia id quod correspondet objecto, vi abstractionis actualis, non est nemine cogitante, Natura autem sic distincta, est illud, quod respondet abstractioni actuali, quod totum probatum est, ubi actum de distinctione ex natura rei.

CONFIRMATUR Probatio. Quia si daretur natura dicto modo distincta, sequeretur aliquid implicatorium, implicat enim, quando aliqua sunt idem realiter in creatis, & si quid formaliter uni formalitati competat, ut non comperat

in sensu reali, etiam alteri formalitati, sibi identificata, & ita realiter animalitas Petri, est rationalitas, sed si esset natura animalis condistincta nemine cogitante ab hæceitatibus, conveniret aliquid uni formalitati, quod in sensu reali, non conveniret alteri sibi identificata, ergo si daretur natura universalis à parte rei, sequeretur aliquid implicatorium. Minor immediata probatur. Conveniret naturæ esse commune formaliter, & ne in sensu quidem reali conveniret id hæceitati, non enim illa potest esse realiter communis, hoc ipso enim, non esset hæceitas, ergo conveniret aliquid uni formalitati, quod non conveniret alteri, etiam in sensu reali.

Item per oppositos non datur à parte rei universale Logicum, ergo nec dabitur universale Metaphysicum, quia utrumque importat naturam unam, distincta à differentiis, & individuationibus, ergo si implicat natura talis in ordine ad universale Logicum absque mentis operatione, implicat & in ordine ad universale Metaphysicum.

PROBATUR 4. ex Suar. Si esse universalem convenit naturæ realiter, aut convenit per se, aut per accidens, si per se, ergo hoc convenit etiam omnibus individuis, quod enim convenit per se superiori, convenit & inferioribus ejusdem, consequenter, unicuique individuo, convenit esse universale; si autem id convenit per accidens, cum hoc accidens non sit futurum reale, debet esse accidens rationis, adeoque non nemine cogitante.

PROBATUR 5. Non datur nemine cogitante actu natura à parte rei distincta à differentiis, ergo nec dabitur actu à parte rei universale Metaphysicum. Antecedens probatur, quia aliàs daretur etiam natura præscindens ab esse rationali, & irrationali, idque nemine cogitante, quod non potest dici, quia non datur natura, nemine cogitante actu præscindens ab esse creati & increati, ergo nec præscindens, ab esse rationalis, & irrationalis. Consequentia probatur, quia natura, vel præscindit ab omnibus differentiis. Ergo præscindit etiam ab esse creati & increati, vel non præscindit ab omnibus, da ergo rationem, cur potius ab his, quam ab illis abstrahat. Deinde doctrina oppositorum probat, naturam actu distingui ab esse creato & increato, de facto enim reperitur in Deo natura, & non cum differentia creati, quando autem una est formalitas apud illos sine altera reperibilis, aliq; definitione definibilis, hoc ipso est nemine cogitante actu distincta, parumque refert, quod illa formalitas sit Analoga, quia allata fundamenta ostendunt, etiam in talibus, reperiri debere distinctionem actualem, si autem concesseris, dari actu à parte rei, naturam, quæ neque sit creata, neque increata, in contrarium, phrasēs Patrum, universaliter asseren-

tium, quidquid est, aut est Deus, aut creatura. Rursus hoc ipso non dabuntur per oppositos analoga actu nemine cogitante, quia actu nemine cogitante distinguuntur à ratione conveniendi, & disconveniendi, sicut distinguuntur & ipsæ inter se convenientiæ, & disconvenientiæ. Ergo ulterius dabitur natura, de qua nemine cogitante actu verum sit dicere: est nemine cogitante, & tamen non est Deus nemine cogitante, nec est creatura nemine cogitante.

RESPONDEBIS 1. Sufficeret quod sit realiter creatura.

CONTRA est, hoc ipsum videtur esse durum, ut id quod est realiter creatura, non sit nemine cogitante creatura, meliusq; subderentur creatura Deo in esse dependentis, si de eo quod est realiter creatura, non possit nemine cogitante verificari independentia, quæ verificatur, de quo dicitur; nemine cogitante non est creatura, imò sequetur verificatio duorum contrariorum, est nemine cogitante actu creatura, quæ propositio verificabitur, ratione sensus realis; non est nemine cogitante actu creatura, quæ altera pars verificabitur titulo formalitatis ex natura rei, vi cuius, natura distinguitur ab esse creati.

RESPONDEBIS 2. Quod esse creati, transcendat rationes, & formalitates creaturarum, ideoque ab illis nemine cogitante non præscindat.

CONTRA est. Concesso quod esse creati, transcendat entitatem creatam, ex principiis tamen oppositorum, falsum est, quod transcendat rationem communem naturæ, si enim esset transcendens rationem communem naturæ, impossibile esset reperiri naturam, sine esse creati, cuius oppositum est in Deo; quod si non transcendit naturam communem, ergo ab illa distinguitur, cum ex sola transcendentia, deberet non distingui.

RESPONDEBIS 3. Non dari conceptum unum naturæ nemine cogitante.

CONTRA. Quia probat ratio allata debere distingui in principiis respondentis, naturam à differentiis creati & increati, si distingueretur, idq; nemine cogitante, hoc ipso dabitur conceptus unus essentiæ nemine cogitante. Deinde principia oppositorum probant, dari debere conceptum unum naturæ, quia datur definibilitas, ejusdem una, eaq; distincta, à definibilitate creati vel increati.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR 1. Arist. 5. Met. tex. 8. & 12. Inter modos unius, quatenus aliquomodo unitatem speciei, & generis, quatenus aliquomodo unitates reales sunt, nam ibi, non erat fermo de intentionibus nostris, unde etiam, 7. Met. tex. 5. dicit, eandem esse rationem animalis, in omnibus speciebus.

RESPON-

RESPONDETUR. Arist. voluisse significare, quod omnia sensitiva in ratione animalis habeant unitatem convenientiæ, sed non dicit illam esse sufficientem ad universale formaliter, nec loquitur de genere, & specie, formaliter sumptis.

INSTABIS. Aristoteles i. poster. c. 5. divisit res in universales & singulares, quæ divisio esset mala, si universale non daretur à parte rei, esset enim divisio in membra, quæ non sunt actu distincta, cum non sit eorum alterum scilicet universale actu, prius est autem esse, postea condistingui.

RESPONDETUR. Posse bonam fieri divisionem in membra, quorum unum sit actu, & aliud non sit actu ante opus intellectus, ut dividi potest unum, in unum reale, & in unum intentionale, & ut dividitur Ens, in ens reale, & in ens rationis. Deinde dici potest, quod sufficiat, ut unum membrum divisionis sit actu, & aliud conditionatum, ita sicut dividitur Quantitas in finitam & infinitam, quia si esset possibilis Quantitas infinita, esset membrum dividens Quantitatem.

OBJICITUR 2. Ex S. Th. Natura Petri & Pauli potest definiri propriâ definitione, Ergo habet unitatem aliquam. Nam ex 4. Met. tex. 10. nihil definitur, nisi quatenus unum, sed unitatem, hanc non habet ab intellectu, quia nec definibilitatem, ex qua unitas hæc oritur, habet ab intellectu.

RESPONDETUR. Naturam Petri & Pauli, prout est à parte rei, non posse una definitione definiri, sed sicut duo sunt, ita duabus definitionibus debent definiri; possunt tamen definiri una definitione, prout substant nostris intentionibus, quæ possunt divisiones illas depurare, unde nemine cogitante, fundamentaliter tantum, sunt unâ definitione definibiles, non verò formaliter, & proximè.

OBJICITUR 3. Natura Petri & Pauli, non differunt essentialiter, non differunt enim ita sicut Petrus, & Bucephalus, ergo sunt unum specie.

RESPONDETUR. Disting. Consequens. Ergo sunt unum specie, id est conveniunt specie. Conced. Conseq. Sunt unum specie, rigorosè, & nemine cogitante, & unitate sufficienti ad universale. Nego Conseq.

RESPONDERI aliter solet. Neg. Conseq. ex hoc principio, eo quod similis sit huic: Gabriel & Michael, non sunt differentes Quantitative, ergo sunt unum quantitative, quæ consequentia etiam parte non tenet, ita nec tenebit consequentia adlati argumenti; sicut enim non potest alicui tribui unitas Entis alicujus, sine illo ente, cujus est unitas, unde quia in Angelo non reperitur entitas quantitativa, nec tribui ei potest unitas quantitativa; cum ergo in Petro non sit entitas essentialis Pauli, nec potest ei tribui unitas essentialis Pauli.

OBJICITUR 4. Natura humana, ex se habet formalem indivisionem, ergo habet unitatem formalem, quia in indivisibilitate unitas consistit. Antecedens probatur. Non habet ex se formalem divisionem, aliàs ubique eam haberet, & sine illa concipi non posset, ergo ex se habet formalem indivisionem.

RESPONDETUR. Naturam ex se, prout subest nostris conceptibus, habere indivisionem formalem, non autem prout est à parte rei, à parte enim rei, sunt ex se non nisi singularia, formaliter divisa.

OBJICITUR 5. Universale fundamentaliter acceptum, non est formaliter singulare. Ergo est formaliter universale, quia omne, quod non est singulare, est formaliter non singulare, adeoque formaliter universale.

RESPONDETUR. Neg. Conseq. Ratio, quia non licet argumentari à termino negativo ad positivum, v. g. non est album, ergo est nigrum, nam viride est non album, & tamen non est nigrum, consequenter, nec ex eo, quia concederetur universale fundamentaliter acceptum, non esse formaliter singulare, rectè arguetur, quod sit formaliter universale. Hæc Consequentia tenet: universale fundamentaliter acceptum, est formaliter singulare. Ergo universale fundamentaliter acceptum, non est formaliter singulare, tenet in quam consequentia, quia est à contradictorio ad contradictorium. Porro ut vera sit hæc propositio, universale fundamentaliter acceptum non est formaliter singulare, non est necesse, ut jam sit formaliter universale, sed sufficit ut sit plura formaliter singularia. Unde secundum superius dicta, debet negari, quod universale fundamentaliter acceptum, non sit formaliter singulare, supple, conveniens cum alio singulari.

OBJICITUR 6. Identitas realis materiæ respectu ejusdem materiæ ad formas non impedit, quominus essentia actu possit abstrahere, à respectu ad formas actuales, ergo & identitas realis essentia cum individuis, non impedit, quominus essentia actu possit abstrahere, ab actualibus individuis.

RESPONDETUR. Neg. Antecedens. Nemine enim cogitante datur non nisi fundamentum hujus abstractionis, sed actu non abstrahit ab illo respectu.

INSTABIS. Si non abstrahit nemine cogitante actu entitas materiæ, ab esse respectivo, ergo æquè intimus & intrinsecus, est respectus ille, tam ad formas possibiles, quàm ad formas actuales vel accidentales.

RESPONDETUR. In re, æquè intimos esse illos respectus, neque enim alia sui entitate respicit materia possibilia, & alia sui entitate actualia, tota ergo diversitas erit, non nisi in ipsis terminis extrinsecis. Consequenter dicitur respectum ad illas formas duo dicere: Unum in recto, aliud

† Gg 4 in ob-

in obliquo; in recto dicit entitatem materiæ, & in hoc recto, tam respectus secundò essentialis, quos dicit materia ad formas posibles, quam respectus accidentales ad formas accidentales convenirent, nec ab hoc respectu abstrahit nemine cogitante materia, quia nec abstrahit nemine cogitante, à sua entitate. Aliud autem ille respectus dicit in obliquo, nempe ipsos terminos, nempe formas posibles, vel actuales, ita ut diversitas respiciendi, sit penes terminos, & ab istis terminis dicit materia distinctionem nemine cogitante.

OBJICITUR 7. Quod non est essentialis alicui nemine cogitante, non est illi essentialis, sed ipsi v. g. esse hominis, non est essentialis esse Petrum, ergo nemine cogitante, non est hoc illi essentialis, consequenter nemine cogitante, distinguitur à Petreitate.

RESPONDETUR. Quod à parte rei, homini alicui, sit essentialis esse Petrum, adeoque indistinctum ab illo, ita ut ly homo independentem à conceptibus nostris acceptum dicat, tanquam quid essentialis, in Petro Petreitatem, in Paulo Pauleitatem, totaque collectio illorum individuorum, erit homo independentem à nostris conceptibus acceptus.

INSTABIS. Datur nemine cogitante singulare, quod est relativum ad universale. Ergo debet dari, & ipsum universale, ergo non erit necesse, ut sit homini essentialis Petreitas, quia hoc ipso non esset nemine cogitante universale, sed sola singularia.

RESPONDETUR. Hoc non nisi sensu singulare est correlativum universalis, quia est illi oppositum suo modo, sed inde non sequitur, dari etiam debere à parte rei universale, quia datur singulare, nam finita quantitati est opposita infinita quantitas, & tamen data à parte rei quantitate finita, non est necesse dari quantitatem infinitam.

QUÆSTIO II.

De Actu Intellectus, per quem fit Natura universalis una.

Tota hæc quaestio manca erit nisi legantur in Metaphysica, dicta de Præcisionibus objectivis. Auctores, qui non tenent dari universale à parte rei, abeunt in hac quaest. in partes, cum quibus disceptandum erit.

DIFFICULTAS I.

An universale fiat, per actum confusè singularia cognoscentem?

Hurtadus, & cum secuti Arr. & Ov. docent, ita imbibi singularitates in natura humana, ut sine illis non possit cognosci, quamvis non sit

necesse, dum cognoscitur natura humana, clarè etiam singularitatem cognosci, licet sit necesse cognosci eandem confusè & implicite.

Punctum Difficultatis 1.

Quid tenendum.

DICENDUM est. *Naturam universalem, non fieri unam, per actum confusè singularia cognoscentem.*

PROBATUR 1. Iis rationibus, quibus suadentur in distinctionibus Præcisiones objectivæ.

PROBARI solet 2. Si natura universalis non aliud esset, quam singularia confusè cognita; sequeretur istius propositionis universalis, Petrus est animal, hunc esse sensum, Petrus est & Bos, & Homo, & Asinus, quia prædicatum universale generis non aliud esset, quam species confusè cognita, quod est absurdum. Deinde, si singularitates, & differentiae cognoscuntur confusè in universali, sequitur bis cognosci differentias, quando concipio Animal-Rationale, semel in animali, & postea in se ipsa, quod tamen est contra experientiam; Denique sequeretur, quod quando concipio animal, concipiam totum hominem confusè, quia scilicet confusè concipio rationalitatem, non dabiturque ex parte objecti aliud universale generis, ab universali speciei, sed erit tantum universale speciei. Neque est recurrere ad actum confusè cognoscentem, quia confusa cognitio non facit, quominus ex parte objecti, non respondeat differentia conjuncta generi, ergo nec faciet, quominus ex parte objecti universale generis, non sit universale speciei.

PROBATUR 3. Tum quia si non fieret universale, nisi per actum confusum, vel id idè esset, quia non habet vim intellectus præcindiendi objectivè, & hoc non, quia nec divina posset præcindere, quod est contra Arr. vel quia creatum objectum, non posset præcindi, & hoc non, quia creatum objectum præcindi objectivè, nullam involvit implicantiā. Tum quia titulo diversorum connotatorum potest apprehendi & denominari entitas per modum animalis, & titulo diversorum connotatorum, potest apprehendi & denominari rationalis. Ergo etiam titulo eodem, respondere potest ex parte objecti animalitas, & non respondere, ex parte objecti rationalitas, & sicut tu recurras ad diversa connotata, in salvando hoc, quod est clarè, & non clarè nosci; ita & in præsentati, recurretur ad diversa connotata, formalitatesque ex illis pullulantes. Tum quia si se ex parte objecti, prout præsentati, ita se haberet animalitas & rationalitas, sicut se habet ex parte objecti, prout representati lignum & Angelus, fieret tunc præcisio objectiva objecti, prout representati, sed de facto